

ОПШТИНА НОВИ ГРАД

**План имплементације Стратегије интегрисаног развоја
за 2019.годину**

Нови Град, јануар 2019.године

САДРЖАЈ:

1. УВОД.....	1
2. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ.....	2
2.1. Визија	2
2.2. Стратешки циљеви.....	2
2.3. Секторски циљеви	2
3. ПЛАН ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ 2019-2021.....	3
4. КЉУЧНИ ПРИОРИТЕТИ И ФОКУСИ У ПЕРИОДУ ОД 2019-2021.ГОДИНЕ.....	7
4.1. Кључни приоритети у оквиру економског сектора	9
4.2. Кључни приоритети у оквиру друштвеног сектора.....	9
5. ПЛАН ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ЗА 2019.ГОДИНУ	10
5.1. Сектор економског развоја.....	11
5.2. Сектор друштвеног развоја	11
5.3. Сектор заштите животне средине	12
6. ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ	13
7. АНЕКСИ.....	13

1. УВОД

Стратегију интегрисаног развоја општине Нови Град за период 2017-2026. године, израдио је Општински развојни тим, у периоду фебруар – октобар 2016. године у оквиру Пројекта интегрисаног локалног развоја (ЛИР), којег примарно финансира Европска унија (ЕУ), а суфинансира и проводи Развојни програм Уједињених нација у БиХ (УНДП БиХ).

Стратегија развоја општине Нови Град усвојена је на 6. редовној сједници Скупштине општине, одржаној дана 28.03.2017. године (Службени Гласник Општине Нови Град број 4/17).

„Стратегија интегрисаног развоја 2017 – 2026. године“ (Стратегија) је кључни стратешко-плански документ општине Нови Град, који треба да подстиче будући раст и развој заједнице. Стратегија развоја обухвата друштвену и економску сферу, али и аспекте заштите и побољшања животне средине и простора. Стратегија је израђена као оквир за дефинисање заједничких циљева, подстицања локалних снага, али и као одговор на изазове будућег развоја општине и свеукупног живота у њој.

Битно је нагласити да Стратегија обухвата и листу приоритетних програма и пројеката у сваком сектору, а који омогућавају остварење постављених циљева путем провођења оперативних активности, чиме се ствара основа за свеукупну имплементацију Стратегије.

Као оперативни инструмент за реализацију Стратегије, припремају се једногодишњи и трогодишњи планови имплементације, и то сваке године од усвајања Стратегије.

Трогодишњи план имплементације стратегије (1+3) за период од 2018-2020. године¹ представља оперативни инструмент за реализацију Стратегије, који је ажуриран и усаглашен са буџетом за 2018. годину. За 2019. годину и 2020. годину је извршена процјена буџетских средстава, а финансирање пројеката из екстерних извора је планирано у складу са најавама и реалним могућностима за повлачење средстава из екстерних извора.

Носилац израде трогодишњег Плана имплементације (1+2) је Одсјек за управљање развојем, који у општини Нови Град обавља функцију јединице за управљање развојем. Општина Нови Град такође сарађује и са битним актерима, те његује јавно-приватни дијалог кроз различите активности, а првенствено кроз сарадњу са Привредним савјетом. Као кључни механизам за учешће заједнице у управљању локалним развојем формирано је и Партнерство за развој општине Нови Град, којег чини 47 чланова из локалне администрације, јавних установа, привреде, невладиног сектора, мјесних заједница и националних мањина.

¹Трогодишњи план имплементације стратегије (1+3) за период од 2018-2020. године је усвојен на СО-е као анекс Извјештаја о остварењу реализације годишњег плана имплементације Стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за 2017.г., Закључак број 02-022-89/18 од 30.05.2018. године.

2. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ

2.1. Визија

Визија развоја Новог Града, настала након креативне радионице са Општинским развојним тимом, формулисана је кратко и маркетиншки ефектно, у виду позива потенцијалним инвеститорима, понуде посјетиоцима и туристима (засноване на љетњим доживљајима и јединственом амбијенту) императива да се, по сваку цијену и успркос великим опасностима, очува здрава средина, каква и треба да буде тамо гдје се спајају најљепше ријеке у региону. Стратегијом развоја општине Нови Град за период 2017-2026. Године је финисана је сљедећа визија: „**Нови Град до 2026. године: Нова улагања, јединствени доживљаји и здрава средина!**“

2.2. Стратешки циљеви

Стратегијом развоја општине Нови Град за период 2017-2026. године, дефинисана су 3 стратешка циља:

- **Стратешки циљ 1:** Повећана запосленост у привреди и пољопривреди, уз истовремено повећање општинских прихода.
- **Стратешки циљ 2:** Побољшан квалитет живота, посебно за младе и старије становништво.
- **Стратешки циљ 3:** Очувана животна средина.

2.3. Секторски циљеви

Стратешки приоритети за развој општине су: економски развој, друштвени развој и заштита животне средине. У оквиру ових сектора, дефинисани су сљедећи циљеви:

Економски развој:

- **Секторски циљ 1.1.:** Побољшати конкурентност малих и средњих предузећа, првенствено индустријских и извозно оријентисаних до 2021. године.
- **Секторски циљ 1.2.:** Постати препознатљиво туристичко одредиште, првенствено за ријечни и спортско-рекреативни туризам, до 2021. године.
- **Секторски циљ 1.3.:** Унаприједити комерцијалну производњу и стимулисати предузетништво у пољопривреди до 2021. године.

Друштвени развој:

- **Секторски циљ 2.1.:** Унапређена инфраструктура за пружање јавних услуга у руралним и урбаним подручјима општине до краја 2021. године.
- **Секторски циљ 2.2.:** Смањена незапосленост младих кроз повећање запошљивости и унапређење образовних капацитета и обogaћени садржаји за младе до 2021. године.
- **Секторски циљ 2.3.:** Унапређени капацитети за подршку старијем становништву и осјетљивим групама становништва до 2021. године.

Сектор заштите и унапређења заштите животне средине:

- **Секторски циљ 3.1.:** Унапређен систем заштите и спашавања од природних катастрофа и других несрећа до краја 2021. године.
- **Секторски циљ 3.2.:** Побољшано управљање отпадом до краја 2021. године.
- **Секторски циљ 3.3.:** Уведен системски приступ за унапређење енергетске ефикасности у општини до краја 2019. године.
- **Секторски циљ 3.4.:** Заштита водотокова од загађења испустима комуналних отпадних вода до краја 2021. године.
- **Секторски циљ 3.5.:** Заштита земљишта од загађења и нелегалне градње до краја 2021. године.

3. ПЛАН ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2019.-2021. ГОДИНЕ

Ревизијом и ажурирањем плана за период од 2019.-2021.г. утврђено је да је у претходном периоду имплементације (2017. и 2018.г.) завршено 13 пројеката, и то:

1. **Изградња капацитета за кориштење екстерних извора финансирања пројеката** (обука и умрежавање предузетника у циљу унапређења конкурентности (2018), СЦ 1, Сец. 1.1.,- Израђена заједничка интернет платформа за размјену информација и промоцију привредника / предузетника- www.invest.opstina-novigrad.com,
2. **Развијање капацитета за производњу традиционалног сира на подручју општине Нови Град** (2018), СЦ 1, Сец 1.3., - с радом почеле 3 мале сиране у сеоским подручјима, осигурано локално партнерство у циљу постизања одрживости и проширења производње, нови производи промовисани на локалном/регионалном тржишту, вриједност пројекта: 82.520,33 КМ (буџет-19.154,95 КМ, ИРБРС- 59.708,40 КМ), веб страница пројекта: www.krajiskisir.com ,
3. **Изградња водоводног система у насељу Мала Новска Рујишка, фаза 2 и 3**, СЦ 2, Сец 2.1., завршена изградња разводне мреже дужине 4.500 м, вриједност пројекта: 105.967,01 КМ (буџет: 21.193,40 КМ, IFAD: 84.773,61 КМ,
4. **Изградња водоводног система у насељима Благај Ријека, Благај Јапра, Масловаре, Петковац и Сводна, фаза 1 и 2**, СЦ 2, Сец 2.1., Фаза 1: радови на дионици Благај Ријека - Благај Јапра, у дужини 1.075 м, а вриједност радова је 110.000 КМ, Фаза 2: радови на дионици Буљук – Благај Ријека у дужини 2.600 м, вриједности 200.000,00 КМ,
5. **Водовод Шклобучари**, СЦ 2, Сец 2.1., водоводна мрежа у дужине од око 5.000 м, пумпна станица и резервоар, вриједност пројекта: 254.000,00 КМ,
6. **Е-општина**, СЦ 2, Сец 2.1.- уведен електронски систем пословања у општинској управи, те сервиси намијењени грађанима: еДокументи (за попуњавање свих врста захтјева), еМатичар (за издавање извода/увјерења из матичних књига), еДијаспора (за лакшу комуникацију дијаспоре са општином Нови Град) и еСтатус (за провјеру статуса предмета), веб страница: www.euprava.opstina-novigrad.com,
7. **Уређење комуналне инфраструктуре и санација стамбених јединица у ромском насељу**, (2018), СЦ2, Сец 2.1.- побољшана саобраћајна комуникација становника насеље Прекосање са другим дијеловима општине, уграђен систем јавне расвјете у насељу Прекосање, у дужини од 500 метара, унапријеђени стамбени услови за најугроженије становнике насеља Прекосање, вриједност пројекта: 86.228,00 КМ - Министарство за људска права и избјеглице БиХ),
8. **Унапређење путне инфраструктуре на подручју МЗ Рудице**, СЦ 2, Сец. 2.1.- реконструкција моста на ријеци Војскови и дијела прилазног пута у Раканима код Новог Града, вриједност пројекта: 50.000,000 КМ (Влада Србије:40.000,00 КМ, буџет:10.000,00 КМ)
9. **Одрживост бошњачке културе на подручју општине Нови Град РС**, СЦ 2, Сец. 2.2., организована заједничка манифестација са партнерским организацијама из Њемачке, вриједност пројекта: 21.714,00 КМ, Културна заједница Новљани,
10. **Трајно стамбено збрињавање и економски опоравак жртава поплава и клизишта у БиХ**, (2018), СЦ 2, Сец. 2.3. , Протокол о сарадњи између УНДП-а и Општине Нови Град потписан је у мају 2018.г., а помоћ је добило шест корисника, у виду изградње и санације стамбених објеката оштећених у поплавама 2014. године, економског ознаживања кроз подршку у развоју пољопривредне производње, запошљавања и самозапошљавања, вриједност пројекта: 100.00,00 КМ,
11. **Регионални стамбени пројекат ДПС2**, СЦ2, Сец 2.3.,-одржива социјална и економска интеграција повратника и расељених у Новом Граду, пројекат спроводе Министарство за људска права и избјеглице БиХ и Министарство за избјеглице и расељена лица РС, додијељене су донације пољопривредне механизације за пет породица и изградња кућа за 3 корисника,

12. **Кампања за подизање свијести и комуникацијске активности о опасности одлагања нуклеарног отпада**, СЦ 3, Сец. 3.2, резултат кампање је доношење Акта о проглашењу заштићеног подручја ријеке Уне- Парк природе Уна и Рјешења о претходној заштити Парка природе Уна- Службени гласник РС 32/18,
13. **Уређење и заштита изворишта Скакавац**, СЦ3, Сец 3.4. вриједност пројекта: 4.598,56 КМ - Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност РС.

У Плану имплементације стратегије за период од 2019.-2021, године планирано је и **13 нових пројеката**, и то:

1. Подршка маргинализираним групама жена у развоју бизниса, (2019), укупна вриједност: 40.000,00 КМ (20.000,00 КМ из Буџета, 20.000,00 КМ из екстерних извора), носилац: Одсјек за управљање развојем, СЦ 1, Сец. 1.1.,
2. Стратегија развоја локалних путева и улица у насељу на подручју општине Нови Град за период 2019-2028. Године, (донесена Одлука о приступању у 2018.г.), носилац: Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове, СЦ 2, Сец. 2.1,
3. Програм развоја спорта 2019-2023, (донесена Одлука о приступању у 2018.г.), носилац: Одјељење за друштвене дјелатности, СЦ 2, Сец. 2.2.
4. Санација објекта бившег војног складишта у насељу Сводна (2021), СЦ 1, Сец. 1.1,
5. Изградња дистрибутивне водоводне мреже за водоснабдијевања насеља Чађавица 2 и Чађавица 1 (2020-2021), СЦ 2, Сец. 2.1,
6. Изградња дистрибутивног водоводног система до насеља Сводна (2020-2021), СЦ 2, Сец. 2.1.,
7. Изградња водоводне мреже у насељу Љешљани (2020-2021), СЦ 2, Сец. 2.1.,
8. Реконструкција и проширење градске водоводне и канализационе мреже на подручју општине Нови Град (2020-2021), СЦ 2, Сец. 2.1.,
9. Уређење и адаптација друштвених домова у руралном дијелу општине (2020-2021), СЦ 2, Сец. 2.2.,
10. Студија економске оправданости градског гријања (2020), СЦ 3, Сец. 3.3.,
11. Изградња канализационог система насеља Рудице (2020-2021), СЦ 3, Сец. 3.4.,
12. Изградња локалног канализационог система у Благају - фаза 2 (2020-2021), СЦ 3, Сец. 3.4.,
13. Унапријеђење система заштите од поплава на подручју општине Нови Град (2019-2021), СЦ 3, Сец. 3.1.

Такође, **извршене су корекције код 10 пројеката**, које се односе углавном на корекције финансијске структуре и вријеме трајања пројекта. Кориговани пројекти у Плану имплементације за период од 2019.-2021.године су:

1. **Развој друштвеног предузетништва**, СЦ 1, Сец. 1.1.- Нису реализована планирана средства за 2018.г. Сразмјерно томе, умањена је укупна вриједност пројекта као и очекивани исход. Пројекат се имплементира у склопу Омладинске банке, а према споразуму са Фондацијом Мозаик која финансира покретање оваквих бизниса,
2. **Развој препознатљивог и конкурентног туристичког производа ријечног, риболовног и спортско-рекреативног туризма**, СЦ 1, Сец. 1.2.- Пројекат је пријављен код Министарства трговине и туризма РС у 2017.г., међутим средства у 2018.г. нису одобрена. С обзиром да јединице локалне самоуправе више немају право аплицирати за средсатва код овог Министарства (само туристичке организације и регистровани предузетници и друштва), пројекат је коригован,
3. **Повећање обима, продуктивности, те степена тржишности и финализације пољопривредне производње**, СЦ 1, Сец. 1.3.- Вријеме трајања пројекта, активности и буџет су кориговани у складу са доступношћу екстерних извора финансирања,
4. **Изградња и уређење школских/дјечијих игралишта**, СЦ 2, Сец. 2.2.- Пројекат је коригован у складу са Планом капиталних инвестиција. У 2018.г. рализовано је 14.122,59 КМ за кошаркашко игралиште школе у Блатни (Влада Републике Србије). Планирано је до 2021.г.:

- Завршетак изградње спортских свлачионица за насеље Благај Јапра, укупна вриједност пројекта 30.000,00 КМ,
 - Санација инфраструктуре тениских терена спортско-рекреативног центра Млакве укупна вриједност пројекта 10.000,00 КМ,
 - Санација објекта у кругу Спортско рекреативног центра у Новом Граду, укупна вриједност пројекта 100.000,00 КМ,
 - Изградња спортског игралишта у насељу Витасовци, укупна вриједност пројекта 30.000,00 КМ,
 - Изградња спортског игралишта у насељу Буљук, укупна вриједност пројекта: 30.000,00 КМ,
 - Асфалтирање школског игралишта код Гимназије Петар Кочић, укупна вриједност пројекта: 30.000,00 КМ,
5. **Локални волонтерски сервис општине Нови Град**, СЦ 2, Сец. 2.3.- Пројекат је пролонгиран из 2018.у 2019.г., те су у складу с тим извршене корекције ,
 6. **Енергетска ефикасност у образовним институцијама**, СЦ 3, Сец. 3.3. - Продужено је трајање пројекта, пројекат је коригован увођењем нових активности, те кориговањем финансијске конструкције, у складу са Планом капиталних инвестиција. У 2017.г. реализовано је 687.826,56 КМ, а планирана је још адаптација и објекта Гимназије и ОШ „Вук Караџић“,
 7. **Мјера: Поддршка запошљавању и развоју локалних МСП и предузетника (2018-2020)**, СЦ 1, Сец. 1.1.- Начелник општине је донио Правилник о условима и начину остваривања подстицајних средстава за самозапошљавање (Службени Гласник Општине Нови Град 10/18). Средства су планирана буџетом за 2019.г. у износу од 60.000,00 КМ, док је у 2018.г. реализовано 20.000,00 КМ. У складу с тим, пројекат је коригован,
 8. **Фекална канализација са уређајем за пречишћавање фекалних вода за насеља у општини Нови Град - насеље Блатна**, СЦ 3, Сец. 3.4- Пројекат је коригован у складу са Планом капиталних инвестиција. Коригована је финансијска конструкција и вријеме трајања пројекта
 9. **Формирање прихватишта за напуштене животиње (псе и мачке) и формирање хигијеничарске службе**, СЦ 2, Сец. 2.1. - Пројекат је коригован (финансијска конструкција и временски оквир) у складу са доступншћу екстерних извора финансирања,
 10. **Унапређење ефикасности мјесних заједница**, СЦ 2, Сец. 2.1.- Финансијска конструкција и трајање пројекта су кориговани.

Због одређених усклађивања са другим документима (План капиталних инвестиција општине Нови Град 2018-2021, Рјешење о претходној заштити Парка природе Уна- Сл.Гл.РС 32/18, и др.), те због неизвјесности одрђених екстерних извора финансирања, у претходном периоду имплементације **23 пројекта су пролонгирана**, и то:

1. **Ревитализација текстилне индустрије**, који се односи на набавку машина, опреме и материјала, обуку новозапослених радника, промотивну кампању за подстицање младих за школовање у сектору текстиле индустрије, интерсекторалну сарадњу локалних партнера у циљу осигуравања одрживости пројектних резултата. Пројекат је аплициран 2017.г. за средства код Међународне организације рада (ILO- International Labour Market), међутим није прошао. Укупна вриједност пројекта је 357.032,00 КМ, од чега је планирано да се 87% средстава обезбиједи из екстерних извора финансирања. У 2018.години је запослено нових 100 радника у предузећу „Вастил“, а такође је реализована и преквалификација и доквалификација за 18 радника у текстилној индустрији, у укупној вриједности од 32.000,00 КМ (Влада РС). Како није извјесно да ће у наредном периоду бити доступна екстерна средства ИЛО пројекта, пројекат је пролонгиран из 2018. г. у 2021.г. ,

2. **Увођење диференциране стопе пореза на непокретности**, СЦ 1, Сец. 1.1., пролонгирано из 2018. у 2019.г.,
3. **Адаптација, санација и реконструкција кино сале Нови Град**, СЦ 2, Сец. 2.2., пролонгирано из 2018. у 2020.г., због недоступности екстерних извора финансирања,
4. **Помоћ и њега у кући**, СЦ 2, Сец. 2.3., пролонгирано из 2018. у 2020.г.,
5. **Израда Акционог плана за равноправност полова**, СЦ 2, Сец. 2.3. , пролонгирано из 2018. у 2019.г.,
6. **Локални волонтерски сервис општине Нови Град**, СЦ 2, Сец. 2.3. , пролонгирано из 2018. у 2019.г.,
7. **Станоградња за младе**- пројекат предвиђа да се уведе субвенционисање каматних стопа стамбених кредита за младе, у износу од 50.000,00 КМ из Буџета општине. Према анализи социо-економских показатеља, те расположивих буџетских средстава, није реално очекивати имплементацију пројекта у 2019. години, те је исти пролонгиран за 2021.г.,
8. **Унапређење друштвеног живота слијепих и слабовидних лица и старијих особа кроз спортске активности (шах, голбал, пикадо)**, СЦ 2, Сец. 2.3. , пролонгирано из 2018. у 2019.г., у складу са доступношћу екстерних извора финансирања,
9. **Ревизија плана управљања отпадом**, СЦ 3, Сец. 3.2. , пролонгирано из 2018. у 2019.г.,
10. **„Увођење система сортирања отпада и рециклаже - Зелена острва“**, СЦ 3, Сец. 3.2. , пролонгирано из 2018. у 2020.г., у складу са доступношћу екстерних извора финансирања,
11. **Ревизија плана за воде и заштиту животне средине**, СЦ 3, Сец. 3.2. , пролонгирано из 2018. у 2019.г.,
12. **Израда Зонинг плана подручја Уне од значаја за туризам**, СЦ 1, Сец. 1.2. , пролонгирано из 2019. у 2020.г. , у складу са активностима на доношењу Акта о проглашењу заштићеног подручја ријеке Уне- Парк природе Уна. Рјешење о претходној заштити Парка природе Уна- Сл.Гл.РС 32/18.,
13. **Канализациона мрежа за одводњу и пречишћавање отпадних вода за насеље Добрљин**, СЦ 3, Сец. 3.4. пролонгирано из 2019. у 2021.г., у складу са Планом капиталних инвестиција,
14. **Унапређење и промоција етно туристичке понуде Путеви традиције Поткозарје – Подгрмеч** (укључујући изградњу етно-села у Сводни), СЦ 1, Сец. 1.2. , пролонгирано из 2019. у 2020.г., у складу са Планом капиталних инвестиција и доступношћу екстерних извора финансирања,
15. **У свијету лептира и медвједа**, СЦ 1, Сец. 1.2., пролонгирано из 2019 у 2021.г. (пројекат прекограничне срадње, зависи од доступних средстава ЕУ),
16. **Противградна превентива**, СЦ 1, Сец. 1.3., пролонгирано из 2019. у 2020.г., у складу са доступношћу екстерних извора финансирања,
17. **Библиотека за будућност**, СЦ 2, Сец. 2.2., пролонгирано из 2019. у 2020.г., у складу са доступношћу екстерних извора финансирања,
18. **Студија оправданости улагања у производне капацитете на бази природних и других ресурса**, СЦ 3, Сец. 3.3., пролонгирано из 2019. у 2020.г., у складу са доступношћу екстерних извора финансирања,
19. **Уређење хортикултурног простора у кругу ЈУ КОЦ**, СЦ 2, Сец. 2.1., пролонгирано из 2019 у 2020.г., у складу са доступношћу екстерних извора финансирања ,
20. **Реконструкција и регистрација дома за старија и немоћна лица**, СЦ 2, Сец. 2.3., пролонгирано из 2019. у 2020.г., у складу са доступношћу екстерних извора финансирања,
21. **Израда студије изводљивости за постројење за пречишћавање отпадних вода**, СЦ 3, Сец. 3.4., пролонгирано из 2019 у 2021.г. у складу са доступношћу екстерних извора финансирања,
22. **Успостављање смјештајног капацитета – хостел**, СЦ 1, Сец. 1.2. пролонгирано из 2019. 2021.г., у складу са доступношћу екстерних извора финансирања,
23. **Уређење и развој индустријске зоне Пољавнице**, из 2019. у 2020.г., (водовод и путна мрежа у индустријској зони.), СЦ 1, Сец. 1.1., пролонгирано из 2019. у 2020.г, у складу са доступношћу екстерних извора финансирања.

Због објективних немогућности имплементације и неодрживости, 2 пројекта су отказана, и то:

1. „Студија потреба и економске оправданости извођења хидротехничких мелиорација на подручју општине Нови Град“ – отказано је према сугестијама Одсјека за пољопривреду, с обзиром да се пројекат треба имплементирати на нивоу регије или на нивоу природних цјелина (нпр. доњи ток Уне и Сане, котлинска удубљења, и сл.), те би требао укључивати и више нивое власти и друге општине и градове. Одређене мјере из области мелиорација Одсјек за пољопривреду обавља у склопу својих редовних послова,
2. „Изградња „балона“ на спортском терену у кругу ЈУ КОЦ“ је отказан према сугестијама ЈУ „Културно-образовни центар“, Нови Град, који нема оговарајућу површину за постављање балона, као ни капацитет за одржавање.

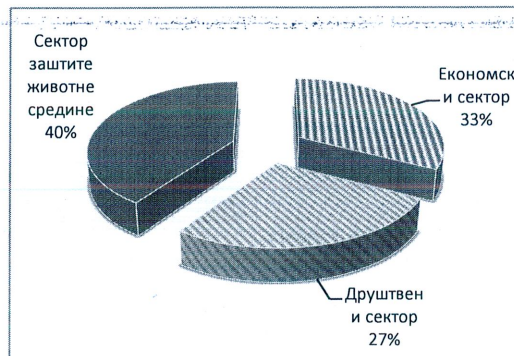
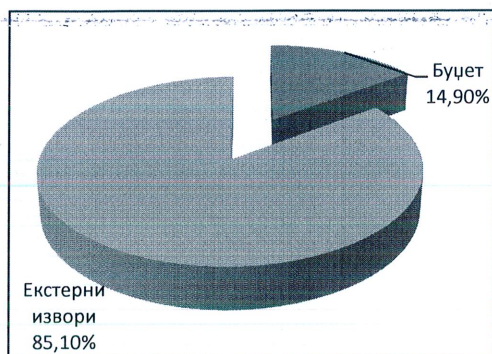
4. КЉУЧНИ ПРИОРИТЕТИ И ФОКУСИ У ПЕРИОДУ ОД 2019-2021.ГОДИНЕ

Планом имплементације Стратегије интегрисаног развоја општине Нови Град за плански период од 3 године (2019-2021), предвиђена је реализација 81 пројекта у оквиру 11 секторских циљева (30 пројеката економског развоја, 35 пројеката друштвеног развоја и 16 пројеката заштите животне средине). Укупно планирана средства за период од 2019.-2021.г. износе 19.642.939,00 КМ, од чега планирано финансирање из буџета износи 2.927.104,00 КМ (14,90 %), док финансирање из екстерних извора износи 16.715.835,00 КМ (85,10 %).

Табела 1. Финансијска пројекција планираних пројеката у периоду од 2019.-2021.године, по секторима :

2019-2021	Област	Збир финансијских вриједности пројеката		Структура финансирања планираних пројеката	
		Планирано пројеката	Планирано средстава (КМ)	Буџет (%)	Остало (%)
	Друштвени развој	35	5.318.487,00	24,00 %	76,00 %
	Економски развој	30	6.417.322,00	19,25 %	80,75 %
	Еколошки развој	16	7.907.130,00	5,23 %	94,77 %
	Укупно	81	19.642.939,00	14,90 %	85,10 %

Графикон 1. Структура планираних пројеката у периоду од 2019.-2021.године у односу на изворе финансирања и финансијске параметре по секторима

У периоду од 2019-2021. године, планирано је да се највећи дио средстава утроши у оквиру сектора заштите животне средине (40%), гдје су садржани и највећи комплексни пројекти (нпр. „Унапријеђење система заштите од поплава на подручју општине Нови Град“, „Фекална

канализација са уређајем за пречишћавање фекалних вода за насеља у општини Нови Град - насеље Блатна“, „Изградња канализационог система насеља Рудице“, „Канализациона мрежа за одводњу и пречишћавање отпадних вода за насеље Добрљин“ и др.) у укупном износу од 7.907.130,00 КМ, од чега из буџета 414.130,00 КМ (5,23%), а из екстерних извора 7.493.000,00 КМ (94,77%).

Рекапитулација по годинама (План имплементације I + II + III год.)

2019.г.			
СЕКТОР	УКУПНО (КМ)	ФИНАНСИРАЊЕ ИЗ БУЏЕТА (КМ)	ФИНАНСИРАЊЕ ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА (КМ)
Економски сектор	1.464.345,00	348.080,00	1.116.265,00
Друштвени сектор	522.988,00	221.900,00	301.088,00
Сектор заштите животне средине	515.000,00	-	515.000,00
УКУПНО	2.502.333,00	569.980,00	1.932.353,00

2020.г.			
СЕКТОР	УКУПНО (КМ)	ФИНАНСИРАЊЕ ИЗ БУЏЕТА (КМ)	ФИНАНСИРАЊЕ ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА (КМ)
Економски сектор	1.951.300,00	516.700,00	1.434.600,00
Друштвени сектор	3.073.635,00	509.850,00	2.563.785,00
Сектор заштите животне средине	2.836.500,00	195.000,00	2.641.500,00
УКУПНО	7.861.435,00	1.221.550,00	6.639.885,00

2021.г.			
СЕКТОР	УКУПНО (КМ)	ФИНАНСИРАЊЕ ИЗ БУЏЕТА (КМ)	ФИНАНСИРАЊЕ ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА (КМ)
Економски сектор	3.001.677,00	371.094,00	2.630.583,00
Друштвени сектор	1.721.864,00	545.350,00	1.176.514,00
Сектор заштите животне средине	4.555.630,00	219.130,00	4.336.500,00
УКУПНО	9.279.171,00	1.135.574,00	8.143.597,00

	УКУПНО (КМ)	Буџет (КМ)	Екстерни извори
УКУПНО 2019., 2020., и 2021. година	19.642.939,00	2.927.104,00	16.715.835,00

4.1. Кључни приоритети у оквиру економског сектора у периоду од 2019-2021.г.

У оквиру економског развоја планирано је укупно 30 пројеката укупне вриједности 6.417.322,00 КМ, од чега је 1.235.874,00 КМ планирано из буџета, а 5.181.448,00 КМ из екстерних извора финансирања. У складу са дефинисаним секторским циљевима, кључни приоритети у периоду од 2019.-2021. године су **привлачење инвеститора и нова запошљавања, те програми подршке развоју туризма и пољопривреде.**

С тим у вези, фокусирање на пројекте "Припрема и стицање ВФС сертификата за општину са повољним пословним окружењем", „Подршка запошљавању и развоју локалних МСП и предузетника“, „Уређење и развој индустријске зоне Пољавнице“, "Промоција инвестиција у општини Нови Град", као и увођење два нова пројекта : „Подршка маргинализованим групама жена у развоју бизниса“ и „Санација објекта бившег војног складишта у насељу Сводна“, ће у наредном периоду значајно утицати на унапријеђење конкурентности општине Нови Град као инвестиционе дестинације, те доприноси реализацији секторског циља циља 1.1.: „Побољшати конкурентност малих и средњих предузећа, првенствено индустријских и извозно оријентисаних до 2021. године“.

Фокусирањем на програм подршке пољопривредној производњи, првенствено кроз програме подршке биљној и сточарској производњи, те кроз разне видове едукације и промоције пољопривредних произвођача, општина Нови Град активно утиче на унапређење пољопривредне производње, што доприноси реализацији секторског циља 1.3. „Унаприједити комерцијалну производњу и стимулисати предузетништво у пољопривреди до 2021. године“.

Развој туризма је такође приоритет развоја општине Нови Град, те се фокусом на развој и промоцију туристичких потенцијала општине у периоду од 2019.-2021.године , директно утиче на остварење секторског циља 1.2. „Постати препознатљиво туристичко одређиште, првенствено за ријечни и спортско-рекреативни туризам, до 2021. године“.

4.2. Кључни приоритети у оквиру друштвеног сектора у периоду од 2019-2021.г.

У оквиру друштвеног развоја планирано је укупно 35 пројеката укупне вриједности 5.318.487,00 КМ, од чега је 1.227.100,00 КМ планирано из буџета, а 4.041.387,00 КМ из екстерних извора финансирања. У друштвеном сектору кључни приоритети у периоду од 2019.-2021.године су пројекти који се односе на **изградњу путне и комуналне инфраструктуре, и то приоритетне путне мреже и саобраћајне инфраструктуре, као и изградњу приоритетне водоводне мреже.** Активности на изградњи путне и комуналне инфраструктуре директно утичу на остварење секторског циља 2.1. „Унапређена инфраструктура за пружање јавних услуга у руралним и урбаним подручјима општине до краја 2021. године“.

Поред тога, фокус друштвеног развоја у периоду од 2019.-2021.године, је и на **подршци омладини, дјечи, старијим особама и социјално угроженим категоријама становништва**, што утиче на остварење секторских циљева 2.2. „Смањена незапосленост младих кроз повећање запошљивости и унапређење образовних капацитета и обogaћени садржаји за младе до 2021. године.“ и 2.3. „Унапређени капацитети за подршку старијем становништву и осјетљивим групама становништва до 2021. године“.

4.3. Кључни приоритети сектора заштите животне средине у периоду од 2019-2021.г.

У оквиру сектора заштите животне средине планирано је укупно 16 пројеката укупне вриједности 7.907.130,00 КМ, од чега је 414.130,00 КМ планирано из буџета, а 7.493.000,00 КМ из екстерних извора финансирања. Кључни приоритети сектора заштите животне средине у периоду од 2019.-2021.године су пројекти који се односе на изградњу канализације са уређајем за пречишћавање фекалних вода у Добрљину, Рудицама, Блатни и Благају, те пројекти енергетске ефикасности у образовним институцијама и увођење система сортирања отпада и рециклаже, као и пројекат унапријеђења система заштите од поплава и израда Студије економске оправданости градског гријања.

Пројекти сектора заштите животне средине доприносе остварењу свих 5 дефинисаних секторских циљева.

5. ПЛАН ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ЗА 2019. ГОДИНУ

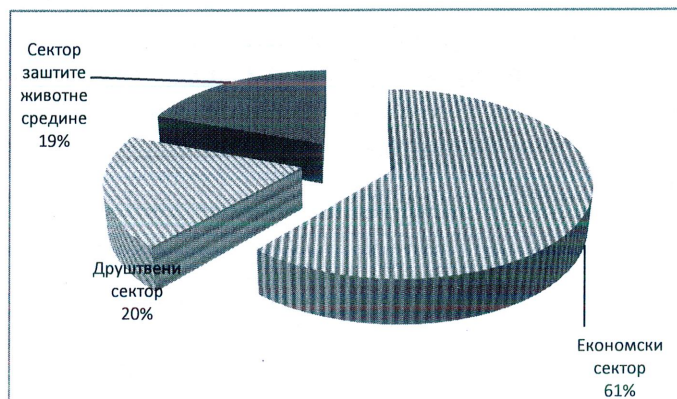
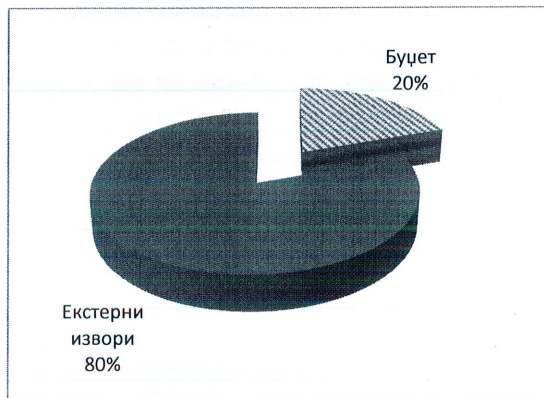
Годишњим Планом имплементације Стратегије развоја општине Нови Град за 2019. годину предвиђено је спровођење 47 пројекта, и то: 21 пројекат у склопу економског сектора, 17 пројеката у склопу друштвеног сектора и 9 пројеката у оквиру заштите животне средине.

Укупно планирана средства за 2019. годину износе 2.502.333,44 КМ, од чега планирано финансирање из буџета износи 569.980,00 КМ (22,77 %), док финансирање из екстерних извора износи 1.932.353,44 КМ (77,23 %).

Табела 2. Финансијска пројекција планираних пројеката у 2019.години распоређених по секторима :

2019	Област	Збир финансијских вриједности пројеката		Структура финансирања планираних пројеката	
		Планирано пројеката	Планирано средстава	Буџет (%)	Остало (%)
	Друштвени развој	17	522.988,00	41,98 %	58,02 %
	Економски развој	21	1.464.345,00	18,94 %	81,06 %
	Еколошки развој	9	515.000,00	0,00 %	100,00 %
	Укупно	47	2.502.333,44	22,77 %	77,23 %

Графикон 2. Структура планираних пројеката у 2019.години, у односу на изворе финансирања и финансијске параметре по секторима

5.1. Сектор економског развоја

У сектору економског развоја за 2019. годину планиран је 21 пројекат, за чију је реализацију у 2019.г. планирано 1.464.345,00 КМ, од чега из буџета 348.080 ,00 КМ, а из екстерних извора финансирања 1.116.265,00 КМ. Најзначајнији пројекти у 2019. годину у области економског сектора су:

1. **„Подршка запошљавању и развоју локалних МСП и предузетника“**, који ће подстакнути запошљавање, унапређење и развој предузетништва , примјеном Правилника о условима и начину остваривања подстицајних средстава за самозапошљавање (Службени Гласник Општине Нови Град 10/18),
2. **„Припрема и стицање ВФС сертификата за општину са повољним пословним окружењем“**, Активности на испуњењу ВФС критеријума су у завршној фази. Посјета верификационе комисије се очекује у току марта/априла 2019.г,
3. **„Промоција инвестиција у општини Нови Град“** , који се односи на израду и ажурирање двојезичног инвестиционог web портала www.invest.opstina-novigrad.com, информације о инвестиционим потенцијалима, израда инвестиционих профила предузећа, промотивног материјала, промоција локалне привреде и инвестиционих могућности на сјамовима, и сл.,
4. **„Подршка маргинализованим групама жена у развоју бизниса“**, путем којег ће се подржати намјање 4 бизнис плана жена из маргинализованих група,
5. **„Развој препознатљивог и конкурентног туристичког производа ријечног, риболовног и спортско-рекреативног туризма“**, који се односи на креирање цјеловите лепезе туристичких производа и приједлога модела управљања ријечног и спортско-рекреативног туризма(лађарење, рафтинг, кајакинг, риболов, и др.), интегрално управљање дестинацијом, јачање капацитета спортских удружења која су у директној вези са развојем туризма, и сл.,
6. **„Интегрални план промоције туристичке понуде и инвестиција у туризам општине Нови Град“**, који се односи на изградњу туристичке сигнализације, израду Календара манифестација, одржавање манифестација дефинисаних у Календару, израду и штампу промотивног материјала, промоцију туристичких потенцијала општине путем сајмова, и сл.
7. **„Подстицаји у туризму“**, који предвиђа анализу стања и потреба у туризму општине Нови Град, израду приједлога програма подстицајних мјера у туризму, израду Правилника о начину додјеле буџетских средстава за развој туризма, Јавни позив за додјелу средстава, избор пројеката, суфинансирање пројеката и праћење резултата и контролу,
8. **„Подршка биљној производњи путем директног плаћања“**, који се односи на подстицаје, који се се исплаћују у виду директних плаћања по јединици површине/ производње, а на основу реализоване производње на подручју општине Нови Град,
9. **„Подршка сточарској производњи“**, који се односи додјелу подстицаја,
10. **„Повећање обима, продуктивности, те степена тржишности и финализације пољопривредне производње“**, који се односи на увезивање пољопривредних произвођача у локалне и регионалне ланце вриједности.

5.2. Сектор друштвеног развоја

У сектору друштвеног развоја за 2019. годину планирано је 17 пројекта. За реализацију пројеката у сектору друштвеног развоја за 2019.г. је планирано 522.988,00 КМ, од чега из буџета 221.900,00 КМ, а 301.088,00 КМ из екстерних извора финансирања. Најзначајнији пројекти у 2019. годину у области друштвеног сектора су:

1. **„Подршка пронаталитетној политици општине Нови Град“**, путем Правилника о додјели средстава за подршку пронаталитетној политици општине Нови Град -појединци (Службени Гласник Општине Нови Град 9/17), којим се утврђују услови за додјелу новчаних средстава

брачним паровима за финансирање трошкова једне процедуре асистираних репродукције (ванјелесне оплодње),

2. **„Израда Омладинске политике“**, који подразумијева израду стратешког документа који се односи на унапријеђење положаја младих на подручју општине Нови Град,
3. **„Финансијска подршка омладинским организацијама и другим НВО-има“**, који подразумијева суфинансирање пројеката омладинских организација и других невладиних организација,
4. **„Локални волонтерски сервис општине Нови Град“**, који се односи на опремање канцеларије локалног волонтерског сервиса за функционалан и ефикасан рад, анимирање младих људи путем одржавања семинара на тему волонтеризма, посјеђивање удаљенијих руралних мјеста и освјешћивање младих о волонтеризму, посјеђивање удружења и других установа на подручју општине Нови Град, које би могле ангажовати или требају ангажман волонтера, при обављању одређених активности, за које је волонтер квалификован,
5. **„Омладинска банка“**, који се односи на пројекте неформалних група младих,
6. **„ПРО-Будућност“**, који се односи на пројекте неформалних и формалних група младих и других грађана,
7. **„Израда Акционог плана за равноправност полова“**, који подразумијева израду стратешког документа,
8. **„Стипендирање студената“**, који се односи на додјелу студентских стипендија студентима са подручја општине Нови Град,
9. **„Програм развоја спорта општине Нови Град за период од 2019. до 2023. године“**, који се односи на израду стратешког документа,
10. **„Успостава и регистрација Дневног центра за дјецу у ризику“** који има за циљ пружање адекватне стручне подршке и превенцију друштвено-негативног понашања, у сарадњи са социјалним радницима, психолозима, дефектолозима, логопедима и сл. Носилац пројекта је Центар за социјални рад, Нови Град.
11. **„Стратегија развоја локалних путева и улица у насељу на подручју општине Нови Град за период 2019-2028. године“**, који се односи на израду стратешког документа,
12. **„Асфалтирање локалних путева“**, који се односи на пројекте асфалтирања путних праваца на подручју општине Нови Град.

5.3. Сектор заштите животне средине

У сектору заштите животне средине за 2019. годину планирано је 9 пројеката. За реализацију пројеката у сектору заштите животне средине за 2019.г. је планирано 510.000,00 КМ, из екстерних извора финансирања. Најзначајнији пројекти у 2019. годину у области сектора заштите животне средине су:

1. **„Енергетска ефикасност у образовним институцијама“**, који подразумијева израду пројекта за адаптацију објеката Гимназије „Петар Кочић“ и ОШ „Вук Караџић“ у складу са стандардима енергетске ефикасности,
2. **„Унапријеђење система заштите од поплава на подручју општине Нови Град“**, који подразумијева набавку нових пумпи и рехабилитацију старих, те санацију постојећег објекта црпне станице, уређење корита ријеке Уне и потока Туњица,
3. **„Јачање новоуспостављене Горске службе“**, који подразумијева едукацију и опремање Горске службе,
4. **„Побољшање капацитета комуналног предузећа КОМУС“**, који се односи на обезбијеђивање техничког и кадровског капацитета за успјешно функционисање КП КОМУС,
5. **„Уклањање дивљих депонија“**, који се односи на идентификацију и уклањање дивљих депонија на подручју општине Нови Град.

6. ЗАКЛУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

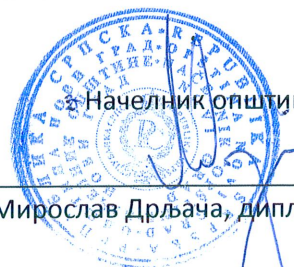
- За успјешно остварење плана и реализацију планираних пројеката неопходно је наставити реализацију започетих пројеката,
- Буџет општине усклађивати са планираним стратешким пројектима и планом имплементације 1+2,
- Успостављене процедуре за континуирано планирање, праћење, вредновање и имплементацију стратегије развоја треба примјењивати у пракси,
- За реализацију планираних пројеката, неопходно је предузети све потребне мјере и активности на тражењу доступних извора финансирања,
- Све унутрашње организационе јединице Општинске управе Општине Нови Град требају радити на благовременој припреми квалитетних пројеката и праћењу јавних позива за повлачење средстава из екстерних извора.

7. АНЕКСИ

- План имплементације и индикативни финансијски оквир за период од 2019.-2021. г.,
- План имплементације пројеката у 2019.г.

Обрадио:

Одсјек за управљање економским развојем

Начелник општине:

Мирослав Дрљача, дипл.инж.шум.